



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

38. Quæ requirantur, ut beneficium regulare per præscriptionem transeat in sæculare, & contra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

essent antiquæ, & sæpius repetitæ per longam annorum seriem. Tondut. in *gg. benef. p. 3. c. 166. n. 1.* citans Mascard. *de prob. concl. 622. n. 6. & 15.* & Mar. Antonin. *Vir. resol. c. 20. n. 2. & 3.* quæ Pontificiæ assertiones per multas & repetitas enunciativas, quibus enunciatur beneficium collatum tanquam regulare, cum dicta enunciatiuæ antiquissimæ per longam annorum seriem continuatæ probant verum, & antiquum statum regularem beneficii; quia tales enunciatiuæ habent vim famæ & privilegii ad effectum regularitatis probandæ. Tondut. *ibid.* citans *n. 2.* Burat. *decis. 636. num. 4.* & Rotam *decis. 163. p. 1. Recent.* Idem quoque constat ex fundatione, dotatione vel institutione beneficii Azorp. *2. l. 3. c. 26. q. 3.* Verum hæc generalia sunt ad probandum quemcumque statum beneficii: specialia verò ad arguendum, beneficium esse regulare, seruiunt, quòd sæpius datum fuerit in Commendam; ex quo illius qualitas regularis comprobatur. Tondut. *loc. cit.* juxta Rotæ *decis. 202. n. 4. p. 1. Recent.* Item quia collatum fuit tanquam dependens ab alio beneficio regulari seu domûs cuiusdam regularis. Tondut. *n. 4.* ex Ludovis. *decis. 370. n. 3.* Vel etiam, ut Azor *loc. cit.* dum de hac qualitate regularitatis non constat ex fundatione, ea arguatur ex eo, quòd non nisi clericis regulæ certæ religionis astrictis conferatur à collatoribus.

Quæres 36. Num conditio illa beneficii regularis, quòd nimirum non nisi regulari sit conferibile, juxta c. cum de beneficio. de præb. in 6to. ita eidem inhereat essentialiter, ut non quandoque à seculari obtineri & administrari queat?

Respondeo negativè.

Quæres 37. Quando nam igitur id fieri possit?

I. Respondeo primò: ex plenitudine potestatis Pontificiæ; dum nimirum Papa sciens beneficium esse regulare, conferret Clerico, quem scit esse secularem. *cit. c. cum de beneficio. in fine;* Dico sciens; si enim aliàs non expressâ qualitate beneficii & personæ impetrantis secularis etiam à Papa impetraret quis beneficium regulare, impetratio foret nulla; Gonz. *ad reg. 8. gl. 7. n. 4.* Sanch. *in decal. apud Castrop. de benef. D. 1. p. 3. ad initium;* etiam si ea procederet ex motu proprio; cum hæc clausula: *ex motu proprio;* suppleat solum subreptionem ex causis extrinsecis, non autem eam, quæ provenit ex personæ inhabilitate, & intrinseca beneficii qualitate. Sanch. *loc. cit.* Idem est dum Papa simpliciter mandasset Titio (qui est Clericus secularis) conferri beneficium: conferri enim nequiret, nisi seculare; restringi enim deberet talis concessio secundam qualitatem personæ impetrantis, & materiam subjectam, ut constat ex *c. cum de beneficio.*

Secundò: urgente necessitate; dum nimirum non adessent idonei regulares, beneficium regulari præfici potest secularis, & contra. *c. inter quatuor. de religiof. domib. ibid. Abb. Rebuff. tit. de dispens. cum regular. n. 40.* Garc. *p. 7. c. 10. n. 16.* citans Corraf. Azor *l. 3. c. 26. q. 5.* convenientius enim est, beneficium gubernari per Clericos diversæ professionis, quam omni gubernatione destitui. Pirh. *ad tit.*

P. Leuren. Fori. Benef. Tom. I.

5. l. 3. n. 116. Postèque id fieri auctoritate Episcopi, adjicit Azor.

3. Tertio: ex jure novo (spectato enim jure antiquo, nempe *cit. c. cum de beneficio.* id fieri non poterat; sed nec in hac parte dispensare Episcopus. Castrop. *loc. cit. §. 1. n. 1.*) nimirum Trid. *sess. 14. c. 10.* possunt beneficia regularia (intellige simplicia, v. g. portiones Monachales & Canonicales, & his similia; quæ enim administrationem habent, ut Abbacia, Prioratus, non nisi Professis conferri possunt, ut declaravit S. Congregatio 12. Decemb. Anno 1585.) conferri, etiam ab ordinariis Collatoribus (ut habet eadem declaratio) secularibus, qui tamen habitum istius ordinis suscipere statim ac beneficium acceperint, ut censet Castrop. *loc. cit. n. 2.* & professionem emittere (post explem nimirum annum probationis & non antè; ne professio sit invalida. Garc. *loc. cit. n. 15.* Castrop. *loc. cit.* citans Sanch. *in Decalog.*) teneantur. De ceterò præcindendo ab hoc Trid. concessio nequidem Novitiis conferri posse regularia, etiam simplicia, tenet Garc. *n. 4.* citans pro hoc *c. nullus. de elect. in 6to. Clem. 1. de statu Monachorum. Franc. in c. Beneficium. de regul. in 6to.*

4. Quarto: minùs propriè ob mutatam qualitatem, dum nimirum beneficium regulare non manens tale transivit jam in seculare per præscriptionem.

Quæres 28. Quanam igitur requirantur, ut hæc ratione beneficium regulare per præscriptionem transeat in seculare, & contra?

1. Respondeo: requiri, ut in eo ritè & scienter instituti seculares Clerici, unus (unus enim etiam actus, dum habet tractum successivum, ita ut relinquat effectum continuatum per tempus à jure requisitum ad præscriptionem, eandem perficit) vel plures illud possederint in titulum, & administrarint pacificè, absque contradictione per annos 40. continuos, non obstante, quòd dein iterum institutus regularis illud administrarint, nisi fortè id factum per annos 40. novam inducendo præscriptionem, iterum ex seculari fecerit regulare. *cit. c. cum de benef. Garc. p. 7. c. 10. num. 35.* citans plures Rotæ *decis. Gonz. cit. gl. 7. n. 36.* Sanch. *in decalog. c. 29. n. 17.* Castrop. *d. 1. p. 3. §. 4. n. 3. & 2.*

2. Non sufficit itaque primò indulgentiâ & auctoritate Papæ illud possessum jure solum administrationis aut commendationis, uti videmus hoc modo plures Abbacias, Prioratus, similia ve à Cardinalibus, aliisque Prælatibus regularibus possideri, absque eo quòd desinant esse beneficia regularia; cum non conferantur iis in titulum, sed jure administrationis, & vel hinc non tam conferantur, quam commendentur. Azor *p. 2. l. 3. c. 26. q. 3.* Castrop. *loc. cit.* Neque rectum fuisse à secularibus tanquam Vicariis vel conductitiis Clericis; cum Vicarius non tanquam Rector in eo constitutus suo, ac velut proprium, sed alieno nomine beneficium possideat. Gl. *in cit. c. Franc. ibid. n. 3.* Sanch. *loc. cit. n. 22.* Pirh. *loc. cit. n. 122.*

3. Neque sufficit secundò, secularem simpliciter institutum in beneficio ut Rectorem, sed requiritur institutum, ut & instar secularis Rectoris. Franc. *loc. cit. n. 9.* Sanch. *n. 23.* Castrop. *n. 5.* Pirh. *loc. cit.* Corrad. *l. 1. c. 6. n. 328.* ubi etiam ostendit unde cognoscendum, an seculare rectum fuerit per regulares

B

lares

lars ut regulare: sufficit tamen in prima institutione hanc qualitatem expressam, quia præsumitur successoribus eodem modo conferri, ipsòque professione habitam continuare, Felin. in c. in nostra & c. de rescript. n. 4. Pirh. & Castrop. loc. cit.

4. Non tertio hoc ipsum adhuc sufficit, nisi insuper hoc fiat, seu hæc qualitas in collatione beneficii exprimat animo & intentione imprimendi beneficio regulari statum beneficii secularis. AA. iidem.

5. Non sufficit quartò decennium, ut volunt quidam putantes, ad hoc ut secularis beneficium transeat in regulare, requiri annos 40. ut verò regulare transeat in secularis, sufficere decem; ideo quòd in posteriori statu beneficium quasi reducat ad primævum statum suum juri conformem; & vel sic præscriptio hæc non tam adversetur, quàm conformetur juri, secùs ac contingit in priore; nam ut legenti textum cit. c. cum de beneficio. patet, idem est modus præscriptionis in regulari, qui est in seculari beneficio; insuper beneficium esse regulare, non est contrarium dispositioni juris, sed potius hæc ejus qualitas habetur ex jure; ut patet ex cit. C. Ac denique malè sic dicitur beneficium reduci ad primævum statum suum; quia primævus ejus status non fuit alius, quàm regularis; vel si is fuerit secularis, dum beneficium per præscriptionem, vel privilegium mutatum est in regulare, is ita extinctus est, ac si nunquam fuisset. Vide de hoc pluribus Castrop. loc. cit.

6. Denique neque hæc omnia sufficiunt ad hoc, nisi in possessore fuerit bona fides; possessor enim malæ fidei nunquam præscribit, Gonz. gl. 8. n. 35. Sanch. loc. cit. n. 26. Pirh. Castrop. loc. cit. ultra hæc non requiri titulum, nisi fortè, ubi præscriberetur contra jura Episcopalia; de quo vide Pirh. loc. cit. n. 121. Porro quæ hic dicta sunt & requisita ad mutationem beneficii regularis in secularis per præscriptionem, eadem ratione applicanda sunt mutationi secularis in regulare. Vide dicta §. præced. ad. q. 33.

Quæres 39. An & qualiter beneficium regulare seculari conferri possit?

Respondeo: posse beneficia regularia secularibus conferri, modò habitum suscipere, & lapsò probationis anno professionem emittere teneantur. Tondut. qq. benef. p. 3. c. 196. n. 2. juxta expressa verba Trid. sess. 14. c. 10. ubi: regularia beneficia in titulum regularibus professis provideri consueverunt, si per obitum vel resignationem, vel aliàs in titulum obtinentis vacare contigerit, religiosi tantùm istius Ordinis, vel huius, qui habitum omnino suscipere & professionem emittere teneantur. Ampliatur hoc ipsum, ut talibus dicta beneficia in eo casu conferri possint etiam ab ipsis ordinariis Collatoribus. Tondut. loc. cit. n. 3. citans Barb. in decis. Apostolicis. c. 65. nu. 1. Hanc tamen esse differentiam inter provisiones tales factas ab ordinariis Collatoribus, & illas, quæ sunt auctoritate Sedis Apostolicæ, ait Tondut. loc. cit. n. 4. ut provisio facta ab ordinario Collatore non sufficiat, nisi provisus per annum integrum permanserit in Novitiatu (pro quo citat seipsum Tondut. qq. benef. p. 1. c. 87. & 88.) in provisu verò Apostolici literis soleat apponi clausula illa: *ut is coram certis Commissariis à Papa ad id deputatis intra tempus assignatum; vel statim professionem emittere possit & debeat;* quod enim dicitur professionem emissam ante ex-

pletum annum Novitiatus esse nullam, procedit solum in professione emissà in Claustro, & coram Superiore regulari; de qua loquitur Trid. sess. 25. c. 15. & c. officii. de Elect. in fine. Dum autem ad effectum collationis beneficiorum deputantur Executores, qui ex reg. 59. Cancell. possunt recipere ad professionem provisum etiam nondum elapsò anno Novitiatus, non est expectandum aliquod tempus, sed est arbitrarium Executori, ad quem spectat præficere monasterio, ut hoc faciat secundum rei & personæ qualitatem. Tondut. n. 5. in fine citans Abb. in cit. c. officii. num. 5. Quòd si tamen in rescripto ad possessionem certum tempus constitutum est, illud observandum est. Tondut. loc. cit. n. 6. Non poterit tamen Ordinarius illa beneficia conferre sub conditione futuræ professionis, si ea administrationem habent; quia in illis requiritur professio expressa tempore collationis factæ per Ordinarium. Tondut. loc. cit. n. 7. citans Gonz. gl. 8. n. 75, qui dicat, sic declaratum à S. Congregatione Concil. Trid. item Barb. ad Trid. sess. 13. c. 10. n. 10. De cetero etsi communis regula sit: regularia beneficia regularibus, & secularia secularibus conferenda sunt. c. cum singula. de præb. in 6. Clem. 1. de elect. poterunt tamen regularia secularibus manentibus talibus, & contra secularia regularibus conferri in subsidium; nimirum deficientibus personis capacibus. Tondut. loc. cit. num. 23. citans Gonz. gl. 8. n. 43. Garc. p. 7. c. 10. n. 16.

Quæres 40. An beneficium regulare unius ordinis haberi possit à religioso alterius ordinis?

Respondeo negativè: Trid. sess. 14. c. 10. Nav. conf. 4. de regular. n. 23. Rodriq. qq. reg. to. 1. q. 34. a. 8. Sanch. l. 7. in Decal. c. 29. & alii apud Castrop. loc. cit. §. 1. n. 3. qui etiam addit citans pro hoc c. cum singula. de præb. in 6. Clem. 1. de suppl. negl. præb. beneficium regulare solum administrari per religiosos alicujus Conventus non posse aliis religiosi, etsi ejusdem Ordinis conferri; cum religiosi istius Conventus privari nequeant jure habito ad tale beneficium.

Quæres 41. An monachus coipso, quo monachus est, regulare beneficium habeat; hoc est, an monachatus sit beneficium regulare?

Respondet affirmativè Gl. in clem. Dispendiosam & c. de judiciis V. beneficiis. sentitque monachatum esse beneficium non secùs ac Sacristia, conferrique hoc ipso, quòd à Superiore in monachum quis recipitur; ac ideo habet jus petendi alimenta ex ipso Cœnobio. è contra negat Abb. in cit. Clem. monachum habere simpliciter ac propriè officium vel beneficium, sed solum votum in Capitulo, & ratione hujus quoddam spirituale & simile in multis juri, quod habet verus beneficiatus; secùs tamen sentit de Canonico regulari. Abbati adhæret Azor. loc. cit. q. 7. idem docet Lott. l. 1. q. 33. n. 24. & seq. dum ait, portionem illam, quam quilibet monachus vel regularis sumit de mensa monasterii, minùs propriè dici beneficium regulare; nisi fortè agatur de Canonicis regularibus, & quidem Cathedralis Ecclesiæ alicujus, existentis nimirum in manibus regularium ex institutione, privilegio, vel consuetudine.

Quæres